

Геєць, В. М. Інклюзивність як напрям і візія сільського розвитку в Україні: концептуальні засади / В. М. Геєць, О. М. Бородіна, І. В. Прокопа // Економіка України. – 2020. – № 11. – С. 3-20.

Розкрито сутність інклюзивного сільського розвитку (ІСР) як процесу покращення якості життя в сільській місцевості, за якого кожний має можливість реалізувати свої права і потенціал у трьох взаємопов'язаних сферах – економічній, соціальній та політичній. Зазначено, що необхідною умовою ІСР в економічній сфері є аграрне зростання, центральною ланкою якого має стати селянин. При цьому обов'язковими є соціальний вимір економічного зростання та опанування селянами повноважень і можливостей брати участь у процесах прийняття рішень. Сприяння інклюзивному сільському розвитку – це місія і завдання держави. У фокусі її уваги мають перебувати сільський мешканець, захист його прав та забезпечення його участі в місцевому розвитку. Важливим кроком до виконання даної місії є опрацювання та прийняття Концепції інклюзивного сільського розвитку та її подальша реалізація. Сформульовано мету, окреслено завдання, рушійні сили, напрями та механізми переходу сільського сектору України до розвитку на засадах інклюзивності. Метою цього процесу є забезпечення всім сільським жителям, незалежно від їх соціального і матеріального становища, розташування їх населеного пункту тощо, умов реалізації базових прав людини, гарантування можливостей та спроможності використання в господарській діяльності землі та інших місцевих ресурсів, користування якісними суспільними благами в довгостроковій перспективі. Основні завдання: посилення включеності сільського населення до процесів економічного зростання на селі, підвищення якості людського і соціального капіталу села, формування реально діючих механізмів залучення сільських жителів до політичної участі в прийнятті рішень. Серед рушійних сил названо орієнтацію ринкового обігу сільськогосподарських земель на дотримання права селян на гідні засоби для існування за місцем проживання; спрямування розвитку інфраструктури на поліпшення умов життєдіяльності жителів сільської периферії; становлення ефективних сільських інституцій тощо.

Радіонов, Ю. Д. Фінансовий контроль і становлення аудиту відповідності забезпечення ефективного управління бюджетними коштами / Ю. Д. Радіонов // Економіка України. – 2020. – № 11. – С. 21-40.

Досліджено систему державного фінансового контролю України, проаналізовано його понятійний апарат. Зазначено, що вагомим важелем впливу на ефективність управління бюджетними коштами є контроль як важливий компонент системи управління державними фінансами. Функція контролю в системі управління бюджетними видатками допомагає ефективно здійснювати управління фінансами в межах чинного законодавства. Проте, незважаючи на сформовану законодавчу і нормативно-правову базу, у сфері державного фінансового контролю залишилися питання, які потребують окремого законодавчого врегулювання щодо статусу кожного контролюючого органу з чіткими функціями здійснення аудитів, ревізій, експертних та інших контрольно-аналітичних заходів. Необхідність такого закону продиктована прагненням уникнення дублювання функцій контролюючих органів, підвищення ефективності їх взаємодії, проведення якісних заходів контролю, формування прозорого середовища в бюджетній системі.

Акцентовано увагу на відсутності в країні прозорого «економічного поля», яке б унеможливило корупцію, шахрайство, бюджетні порушення. Наведено обсяги бюджетних порушень за результатами аудитів Рахункової палати. Наголошено на необхідності вдосконалення законодавчої, нормативно-правової бази, визначення державою чітких правил ведення економічної діяльності, пошуку надійних економічних важелів, способів та методів боротьби з порушеннями бюджетного законодавства, неефективними управлінням і використанням бюджетних коштів.

Обґрунтовано необхідність запровадження аудиту відповідності як важливого інструменту забезпечення дотримання учасниками бюджетного процесу законодавчо визначених норм, правил, процедур щодо ефективності управління та використання бюджетних коштів. Дано визначення трьох основних видів аудитів (фінансового, ефективності та відповідності) за міжнародними стандартами, запропоновано методологічну схему основних рис і принципів аудитів та їх відмінностей, що дасть можливість ідентифікувати кожен окремо.

Сторонянська, І. З. Методичні підходи до виокремлення та ідентифікації сільських територій (у контексті імплементації європейського досвіду) / І. З. Сторонянська, І. Р. Залуцький // Економіка України. – 2020. – № 11. – С. 41-59.

Наголошено на відсутності в законодавстві України юридичних норм щодо методологічно-правових критеріїв ідентифікації сільських територій на окремих ієрархічних рівнях адміністративно-територіального устрою України, конкретності, послідовності, передбачуваності та дієвості державної політики розвитку сільських територій. З позиції імплементації в Україні сучасного європейського інструментарію виокремлення сільських територій запропоновано варіант правової дефініції терміна «сільська територія», яким конкретизовано критерії ідентифікації сільської

території, зокрема:• на рівні місцевої адміністративної одиниці (LAU): густота населення, як правило, є меншою за 300 осіб на 1 км²; частка міського населення місцевої адміністративної одиниці не перевищує 50% (сільське населення становить понад 50%), за винятком місцевої адміністративної одиниці, що є зоною сполучення (впливу) міста з населенням не менш як 50 тис. осіб, в якому працює щонайменше 15% жителів місцевої адміністративної одиниці;• на субрегіональному (районному) рівні (NUTS-3): густота населення, як правило, є меншою за 300 жителів на 1 км²; частка міського населення району є меншою від 50% (щонайменше 50% сільського населення), якщо до складу району не входить місто з понад 200 тис. жителями, або щонайменше 25% від загальної чисельності населення району.

З урахуванням наявних істотних перешкод методологічного впровадження європейського інструментарію ідентифікації сільських територій обґрунтовано й апробовано класифікацію територій адміністративних районів України як малих регіонів рівня NUTS-3 та аналогів місцевих адміністративних одиниць LAU за наявними статистичними даними, з виокремленням переважно міських, проміжних і переважно сільських територій, зокрема, останніх за проєвропейськими критеріями.

Саліхова, О. Б. Ендогенізація розвитку промисловості через технологоорієнтовані стартапи: досвід США, уроки для України / О. Б. Саліхова, О. О. Курченко // Економіка України. – 2020. – № 11. – С. 60-86.

Керівництво США, починаючи з 1950-х років, реалізує цілеспрямовану політику заохочення створення стартапів винахідниками. Цей процес набув форми трансферу технологій від науки до реального сектору економіки, сприяв виведенню на ринок технологічно складних інноваційних продуктів, піднесенню індустрії по «дробині» доданої вартості, створенню нових робочих місць, прискоренню ендогенізації економічного розвитку. Показано еволюцію механізмів державного впливу на розбудову стартапів у США. Обґрунтовано, що на початковому етапі заходи політики були націлені на сприяння розвитку індустрії та зменшення залежності від імпорту технологій; створення стартапів прискорило освоєння у виробництві наукових здобутків, отриманих у результаті нарощування у 1940-х роках фінансування оборонних ДіР університетів; сприяло працюванню висококваліфікованих фахівців, у тому числі іммігрантів. Сьогодні, маючи розвинуту індустрію з високою абсорбційною спроможністю до інновацій, керівництво країни встановлює економічні та технологічні пріоритети для розв'язання проблем й отримання переваг американських компаній; виходячи з цих пріоритетів сприяє формуванню людських ресурсів (у тому числі, як і раніше, за рахунок залучення кваліфікованих іммігрантів), визначає напрями наукових досліджень і фінансово сприяє започаткуванню стартапів у пріоритетних сферах. Показано, що керівництво США створило відповідні нормативно-правові та інституційні засади, які прискорили комерціалізацію розробок стартапів, та відкрило для них ринок публічних закупівель. Обґрунтовано, що центральною ланкою державної політики заохочення інноваційного підприємництва в Україні має стати розбудова технологоорієнтованих стартапів (ТОС), націлених на створення продуктів, процесів, послуг на базі власних розробок. Рекомендовано створити базові документи: проєкт Закону про технологоорієнтовані стартапи і проєкт Стратегії розбудови технологоорієнтованих стартапів в інтересах інноваційного розвитку економіки України. Показано, що при визначенні концептуальних засад і положень цих документів необхідно враховувати ендогенні бар'єри та екзогенні загрози, що сьогодні ускладнюють розбудову ТОС в Україні.